

буде взаємовигідним як для студентства, місцевих органів влади та туристичних і готельно-ресторанних закладів.

Основними завданнями, якими можуть займатись студентська молодь для організації та проведення виставкового заходу туристичного та готельно-ресторанного профілю можуть бути:

- створення запрошень для учасників виставкового заходу [3, с.26];
- допомога туристичним та готельно-ресторанним закладам регіону – експонентам зі створення буклетів, брошур;
- розкладання матеріалів та експонатів на стендах;
- зустріч учасників виставкового заходу;
- розсилка запрошень та рекламування виставкового заходу за допомогою різних методів (соціальні мережі, E-mail, пошта, промоутерська діяльність та ін. засоби).

Тож, узагальнюючи вищесказане, освітня складова виставкової діяльності для туристичного та готельно-ресторанного бізнесу відіграє не мало важливу роль. Розвиток студентської молоді за допомогою залучення їх до організації та проведення виставкових заходів такого рівня дасть позитивний вплив в недалекому майбутньому на їхні професійні навички та позитивно вплине на розвиток регіону в області туристичної та готельно-ресторанної справи. Ще одним напрямком освітньої та практичної складової позитивного впливу на студентську молодь в сфері обслуговування є фестивальний туризм, що стане наступним етапом наших досліджень.

Література

1. Пекар В.О. Основи виставкової діяльності: навч. посіб. Для вищ. навч. закл. / В.О. Пекар; ВНЗ «Ін-т реклами», Вища шк..виставк.менеджм. – К.:Свроіндекс, 2009. – 348 с.[8] арк.. іл.
2. Добробабенко Е.В. Виставка «под ключ». Готовые маркетинговые решения / Е.В.Добробабенко, Н.С. Добробабенко. - СПб. : Питер, 2007. – 208с.
3. Обрителько Б.А. Реклама і рекламна діяльність : Курс лекцій / Б.А.Обрителько. - К. : МАУП, 2002. – 240с.

УДК 338.48:378

Н.С. КАМПОВ
Мукачівський державний університет

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНО-ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ ТУРИЗМУ

Показником якості підготовки фахівців з туризму є випускники, які є конкурентоспроможні на ринку праці. Дуже важливо, щоб безпосередньо після закінчення ВНЗ вони могли продемонструвати роботодавцеві не лише диплом, але й знання специфіки роботи.

Особливості професійної підготовки майбутніх фахівців для сфери туризму стали предметом досліджень науковців Є. О. Алілуйко, І. В. Зоріна, В.О. Квартальнова, В. К. Федорченка, В. І. Цибуха, Г. С. Цехмістрової, Л.В. Кнодель, які здебільшого розглядають загальні теоретичні питання

підготовки фахівців туристичної діяльності. Проте, проблема організації виробничої практики студентів туристської сфери залишається в центрі уваги багатьох вітчизняних дослідників.

Практика студентів є обов'язковим компонентом процесу підготовки фахівців з туризму в Мукачівському державному університеті. Вона здійснюється протягом всього навчання. Навчальним планом підготовки бакалаврів з туризму за спеціальністю 6.140103 «Туризм» передбачено такі види практик: «Вступ до фаху», технологічна, організаційна, виробнича (комплексна бакалаврська)). Ці види практики відображають послідовні етапи професійної підготовки, при цьому кожний наступний ступінь є логічним продовженням попереднього.

Практика «Вступ до фаху» має своїм завданням ознайомити студентів 1 курсу зі змістом їх майбутньої професії, з характером та сферою професійної діяльності, з особливостями практичної діяльності підприємств туристичної галузі, з роллю фахівців туристичного обслуговування у формуванні результатів господарської діяльності підприємств туристичного бізнесу різних форм власності та організаційно правових форм господарювання, їх конкурентоспроможного статусу на внутрішньому ринку та іміджу національного туристичного продукту на світовому ринку туристичних послуг. Під час практики студенти-першокурсники знайомляться із професійним призначенням; кваліфікаційними вимогами, основними виробничими функціями організатора подорожей (екскурсій); зі специфікою змісту його діяльності в туристичних операторах та туристичних агентствах, бюро подорожей та екскурсій, інших підприємствах туристичної галузі; з основними завданнями діяльності фахівця туристичного обслуговування, які викладені в нормативній та варіативній частинах освітньо-кваліфікаційної характеристики.

Технологічна практика дає змогу глибше проникнути в зміст і технологію майбутньої професійної діяльності: технології виконання основних організаційно-технологічних процесів, які здійснюються на підприємстві певного типу та організаційно-правової форми господарювання. Технологічна практика студентів передбачає: поглиблення, закріплення і перевірку теоретичних знань, умінь і навичок студентів, отриманих в процесі вивчення спеціальних дисциплін («Основи туризмознавства», «Організація туристичних подорожей», «Основи музеєзнавства», «Спеціалізований туризм» тощо), розширення їх технологічного світогляду та удосконалення практичної підготовки; ознайомлення студентів з виробничими і технологічними процесами на туристичних підприємствах.

Головною метою *організаційної практики* є поглиблення та закріплення студентами теоретичних знань і набуття необхідних практичних навичок і досвіду роботи в галузі управлінської діяльності; ознайомлення з функціональними обов'язками службових осіб з профілю професійної діяльності, їх функціями, правами та обов'язками у відповідних підприємствах туристичної індустрії тощо.

У процесі *виробничої (комплексної бакалаврської) практики* на туристичних підприємствах (турагенство, туроператор, екскурсійна фірма,

готельно-ресторанний комплекс, туристична база, санаторій тощо) відповідно до стандарту студенти повинні: виконати комплекс типових завдань з організаційної, планово-економічної, маркетингової та управлінської діяльності підприємств; аналізувати туристичну діяльність, виявляти основні фактори, що обумовлюють фактичний стан діяльності підприємства; розкривати основні тенденції його розвитку, пояснювати їх, пропонувати науково-обґрунтовані висновки та пропозиції щодо підвищення ефективності діяльності.

Під час *переддипломної практики* студенти готують матеріали до дипломної роботи.

Така сукупність навчально-виробничих практик має велике значення для підготовки та формування фахівця і дає змогу отримати необхідні уміння та навички.

Проте, в організації практичного навчання є ряд недоліків, які необхідно подолати: освітній заклад й надалі виступає єдиним ініціатором організації виробничої практики, визначає сферу зайнятості студентів, координує їх діяльність на виробництві та оцінює набуті практикантами вміння після її закінчення; спосіб організації практичної підготовки, в більшості, не закладає основи професійної майстерності майбутнього фахівця з туризму і вимагає докорінної зміни сталих прийомів її проведення; декларативний характер договорів з туристичними організаціями; закріплення студентів за певними службами туристичного підприємства та опанування ними технології діяльності окремо взятого відділу, а не вивчення досвіду роботи туристичної організації в цілому; низький кваліфікаційний рівень задіяного персоналу підприємства для організації якісної практики та відсутність.

УДК 378:908

О.В.КАСИНЕЦЬ
Мукачівський державний університет

МІСЦЕ ТУРИСТИЧНО-КРАЄЗНАВЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ТУРИЗМУ

У навчальному процесі закладів, які готують фахівців з туризму туристично-краєзнавча діяльність є необхідною умовою високоякісної фахової підготовки фахівців, оскільки вона спрямована на формування краєзнавчої компетентності студентів.

На нашу думку, сучасний фахівець туристичної галузі, в першу чергу, повинен досконало знати туристичний потенціал і туристичні ресурси своєї держави, свого рідного краю.

Професійну підготовку майбутніх фахівців туристичної галузі вивчали М. Ахмедова, І. Булигіна, О. Земскова, І. Зорін, Л. Івлєва, В. Квартальнов, А. Конох, Л. Кнодель, Л. Лук'янова, О. Любіцева, Н. Наумова, Я. Олійник, Л. Поважна, Л. Титова, І. Томілов, О. Фастовець та ін. Проблему практичної підготовки студентів майбутніх фахівців туристичної галузі розглядали такі відомі вчені як В. Федорченко, Н. Фоменко, М. Скрипник, Г. Цехмістрова,

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>